

Завершення етапу добровільного об'єднання територіальних громад та реформування адміністративно-територіального устрою ставить перед органами місцевого самоврядування нові виклики та загрози.

Зокрема, як у експертного середовища, так і у представників органів місцевого самоврядування викликає стурбованість законодавча невизначеність повного спектру повноважень та стабільних джерел фінансування районних рад, відсутність чіткого розмежування повноважень між районними державними адміністраціями та органами місцевого самоврядування базового та субрегіонального рівня адміністративно-територіального устрою.

Так, районні бюджети виключені із системи горизонтального вирівнювання та мають формуватися за рахунок власних доходів за умови їх наявності (податок на прибуток комунальних підприємств, які знаходяться в управлінні районної ради, орендна плата за користування майном районної ради), а також дотацій та субвенцій, які можуть спрямовуватися з інших бюджетів. Разом з цим, деякі з нещодавно зареєстрованих законопроектів передбачають розширення повноважень районних рад, що не підкріплено відповідним фінансовим ресурсом.

Не прийняття до цього часу законопроекту № 3651 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо впорядкування окремих питань діяльності та організації органів державної влади, органів місцевого самоврядування у зв'язку з утворенням (ліквідацією) районів» може стати суттєвою перешкодою в проведенні реорганізації районних рад та передачі об'єктів та майна спільної власності територіальних громад районів, які ліквідовуються у зв'язку з проведенням адміністративно-територіальної реформи. Найбільш негативно це позначиться на роботі сільських, селищних, міських рад територіальних громад, які не об'єдналися в добровільному порядку та не пройшли до цього часу процедуру перших місцевих виборів.

Великі розбіжності у основних показниках спроможності, зокрема, у чисельності населення, територіальних громад, які будуть функціонувати

після проведення чергових місцевих виборів 25 жовтня 2020 року, ставить під питання можливість їх виконувати на належному рівні покладені законом повноваження. Більшість громад мають недостатній кадровий та фінансовий ресурс для формування ефективних відділів та управлінь, створення та утримання комунальних підприємств, установ. Виходячи з цього, важливим інструментом роботи на регіональному рівні має стати методичний супровід муніципального співробітництва територіальних громад.